

Volcanic landscapes and Geological Heritage

Ειρήνη Θεοδοσίου, Επιτροπή Γεωλογικής Κληρονομιάς της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας, ProGEO

Irini THEODOSIOU, Geological Heritage Conservation Committee of the Greek Geological Society, ProGEO, indira@otenet.gr

Το θέμα του περιβάλλοντος και ειδικότερα του γεωπεριβάλλοντος, οι γεώτοποι, τα γεωπάρκα και η γεωλογική κληρονομιά, αποτελούν για την πατρίδα μας ένα πολύτιμο φυσικό πόρο αλλά και μια σημαντική πολιτιστική παρακαταθήκη.

Η ερμηνεία της γεωλογικής ιστορίας κάθε περιοχής, η σχέση της με την ανάπτυξη, τον πολιτισμό, το συνολικό περιβάλλον, είναι μια συνιστώσα, που λείπει από κάθε προσπάθεια ανανέωσης των περιβαλλοντικών, τουριστικών και πολιτιστικών πραγμάτων. Τέτοιες προσπάθειες υπάρχουν αρκετές αλλά λείπει το καθοριστικό στοιχείο που κάνει το καινούριο, την άλλη ματιά, αυτό που κάνει τη διαφορά για κάθε περιοχή.

Η Σαντορίνη για παράδειγμα, ένα νησί κόσμημα, είναι γνωστή κυρίως για το ηλιοβασίλεμα - πρόσφατα δε και για τους γάμους, όμως ελάχιστα τονίζεται η ιδιαιτερότητα και παγκοσμιότητα του νησιού που οφείλεται εν πολλοίς στο ηφαίστειο. Το ζητούμενο λοιπόν είναι να καταγραφεί και να αναδειχθεί το ιδιαίτερο, το μοναδικό, το χαρακτηριστικό, το αντιπροσωπευτικό κάθε περιοχής. Έτσι ο ενδιαφερόμενος, ο ταξιδευτής, ο περιπατητής δεν θα φύγει από μια περιοχή χωρίς να ξέρει την ιστορία του χαρακτηριστικού που πολύ πιθανόν έχει θαυμάσει, αλλά δεν έχει κλειδιά για να το ερμηνεύσει και να το κατανοήσει.

Η κατάσταση στην Ελλάδα σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν τους γεώτοπους και τα γεωπάρκα, συγκρινόμενη με ό,τι συμβαίνει σε άλλες χώρες, είναι ελλειμματική. Ενδεικτικά μερικά ζητήματα που θέλουν αντιμετώπιση είναι η απουσία γεωπληροφορίας και ερμηνείας της, επί τόπου, η έλλειψη, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, γεωτουριστικών χαρτών, οδηγών, διαδικτυακών θέσεων που αφορούν τη γεωλογική ιστορία της κάθε περιοχής, τη σύνδεση της με τη φυσική, πολιτιστική, κοινωνική ιστορία της. Τα ηφαίστεια της χώρας μας, ενεργά και μη (Σαντορίνη, Νίσυρος, Μήλος-Κίμωλος, Μέθανα, Πάτμος, Λέσβος κ.α.) φιλοξενούν τους σπουδαιότερους γεώτοπους και δυνητικά γεωπάρκα.

Ο γεωτουρισμός, που δεν είναι αναπτυγμένος στην Ελλάδα, είναι μία αναδυόμενη τάση στο πλαίσιο του οικοτουρισμού και του πολιτιστικού τουρισμού, μπορεί να λειτουργήσει ανεξαρτήτως εποχής, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας στον ταξιδιωτικό τομέα, στην αναψυχή και σε άλλες σχετικές με τη διατήρηση του περιβάλλοντος και του πολιτισμού ειδικότητες. Το ευρωπαϊκό και παγκόσμιο δίκτυο γεωπάρκων με την υποστήριξη της UNESCO, η ProGEO ευρωπαϊκή Εταιρεία για τη διατήρηση της γεωλογικής κληρονομιάς, αλλά και οι ελληνικοί φορείς-συνεργάτες τους, είναι οι πιο κατάλληλοι

επιστημονικοί και κοινωνικοί χώροι για τη μετάδοση και εφαρμογή της σχετικής εμπειρίας.